

SOBRE L'EVOLUCIÓ DEMOLINGÜÍSTICA RECENT A CATALUNYA

Sessió a càrrec de Modest Reixach (18 d'octubre de 1995)

Modest Reixach comença referint-se a les millores obtingudes en la investigació demolingüística. Un primer avantatge és que es tracta de dades censals, per tant d'una alta fiabilitat. D'altra banda, els investigadors comencen a disposar d'una perspectiva àmplia, ja que una part del cens de 1975 també hi és aplicable. A més, el camp d'estudi s'aplica als tres països catalans de l'Estat espanyol. I finalment la investigació és obra d'un equip i no pas d'un sol investigador.

Les limitacions de la investigació procedeixen del mateix cens: les dades es refereixen al coneixement (mai a l'ús); són dades dicotòmiques (*sí o no*); i de fet són autoavaluatives.

Unes consideracions de caràcter general. El coeficient de competència s'ha mantingut. Tenint en compte la comprensió de la llengua, les «bosses de no catalanització» s'han eliminat o reduït. De tota manera, ha calgut elaborar un nou concepte d'anàlisi, els «sectors geofricogeneracional d'inferior competència», gràcies al qual s'ha pogut determinar que hi ha 71 unitats SIC (un 25% o més de joves de 15 a 19 anys no saben parlar català).

Quina ha estat l'evolució demolingüística a partir de les dades del cens?

Respecte al conjunt dels Països Catalans, la població creix molt a poc a poc. En l'apartat comprensió, aquesta ha esdevingut massiva. En conjunt les millores més destacades s'han produït en l'escriptura. Tots els dèficits tendeixen a disminuir i el grup d'edat amb més habilitats lingüístiques és el de 10 a 25 anys.

Respecte a Catalunya, les dades del cens permeten concloure que les quatre habilitats lingüístiques augmenten més ràpidament que l'increment de la població. Hi ha dissemblances enormes entre algunes comarques (per exemple, entre el Pla de l'Estany i el Baix Llobregat) o entre alguns barris de Barcelona (per exemple, entre Gràcia i Ciutat Meridiana), però la tendència és de reduir distàncies entre aquests extrems.

Els nascuts a Catalunya són cada vegada més. Hi ha una nebulosa quant al comportament dels ciutadans estrangers. Quan s'examina el coneixement de català per grups socials, s'observa que tots els grups professionals progressen. Tal com s'ha remarcat per al conjunt dels Països Catalans, també a Catalunya les dades han demostrat que l'habilitat que més ha prosperat és l'escriptura.

R.